

การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย : ศึกษาเปรียบเทียบเงื่อนไข
ประกอบการทำแท้งในต่างประเทศ

ปชาบดี ด้วงดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2557

**Legal Abortion : the Comparative Study of Conditions of Committing an
Abortion of Other Countries**

Pachabadee Duangdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ อัจฉริยา ชูตินันท์ ซึ่งได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาคำแนะนำในการศึกษาค้นคว้ามาโดยตลอด กรุณาให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อผิดพลาดและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล ที่มีความกรุณาให้เกียรติรับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาณี วรภัทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาดาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์ ที่กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้ความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำและให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ อันส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการหาข้อมูลและให้ความสะดวกในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา และทุกคนในครอบครัว ตลอดทั้งพี่ๆ เพื่อนๆ ทุกคนของผู้เขียนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ปชาบดี ศ่างดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการทำแท้งเพื่อคุ้มครองสิทธิของหญิงมีครรภ์.....	8
2.1 แนวคิดพื้นฐานและวิวัฒนาการของกฎหมายทำแท้งใน	
ประมวลกฎหมายอาญาไทย.....	8
2.1.1 การคุ้มครองสิทธิของหญิงมีครรภ์ตามหลักสากล.....	10
2.1.2 มาตรฐานและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำแท้ง.....	13
2.1.3 วิวัฒนาการของกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการทำแท้งของประเทศไทย.....	33
2.2 แนวคิดทางด้านศีลธรรมและวิวัฒนาการของสังคมไทย.....	39
2.3 หลักกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งในประมวลกฎหมายอาญาไทย.....	41
2.3.1 การวินิจฉัยความรับผิดชอบทางอาญา.....	41
2.3.2 เงื่อนไขกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งตามกฎหมายไทย.....	48
2.3.3 สิทธิในความเป็นเจ้าของร่างกายของหญิง.....	63
2.3.4 สิทธิและหน้าที่ของชายผู้เป็นสามี.....	65
2.3.5 สิทธิในการให้ความยินยอมในทางการแพทย์.....	69
3. เงื่อนไขประกอบการทำแท้งในกฎหมายต่างประเทศ.....	72
3.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านอายุครรภ์.....	72
3.1.1 อายุครรภ์ที่สามารถร้องขอให้ทำแท้ง.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.1.2 จำนวนครั้งในการขออนุญาตทำแท้ง.....	76
3.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านความยินยอม.....	78
3.2.1 ผู้เยาว์.....	78
3.2.2 หญิงมีคู่สมรส.....	82
3.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านแพทย์.....	85
3.3.1 คุณสมบัติแพทย์.....	86
3.3.2 คุณสมบัติของแพทย์.....	90
3.4 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับเงื่อนไขประกอบการทำแท้งทางด้านสถานที่ทำแท้ง.....	93
3.4.1 โรงพยาบาลของรัฐ.....	93
3.4.2 โรงพยาบาลหรือสถานประกอบกิจการเอกชน.....	95
4. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายการทำแท้งของไทย	
เปรียบเทียบกับต่างประเทศ.....	101
4.1 ปัญหาในการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 305.....	103
4.1.1 ปัญหาทางด้านความปลอดภัย.....	103
4.1.2 ปัญหาการให้ความยินยอม.....	114
4.2 วิเคราะห์เงื่อนไขประกอบการทำแท้งตามกฎหมายไทย	
เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ.....	117
4.3 เหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดเงื่อนไขหรือกรอบ	
ของการทำแท้งที่สอดคล้องกฎหมาย.....	128
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	133
5.1 บทสรุป.....	133
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	138
บรรณานุกรม.....	141
ภาคผนวก.....	150
ประวัติผู้เขียน.....	153